

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I. INTERNACJONALIZACJA I GLOBALIZACJA GOSPODARKI ŚWIATOWEJ (<i>Stanisław Miklaszewski</i>)	12
1.1. Proces internacjonalizacji współczesnej gospodarki	12
1.2. Internacjonalizacja a globalizacja i jej wymiary	17
1.3. Globalizacja i regionalna integracja gospodarcza	20
<i>Bibliografia do rozdziału I</i>	28
Rozdział II. TEORETYCZNE ASPEKTY WYMIANY MIĘDZYNARODOWEJ (<i>Piotr Małecki</i>)	30
2.1. Problem różnicy kosztów wytwarzania	32
2.2. Problem popytu i ceny światowej produktu	33
2.3. Odległość	34
2.4. Definicja produktu: wymiana międzygałęziowa i wewnątrzgałęziowa	35
2.5. Definicja producenta „krajowego”	36
2.6. Problem przenośności czynników	38
2.7. Bariery stworzone przez człowieka – czyli polityka handlowa	39
2.8. Problemy międzynarodowego rynku aktywów	42
<i>Bibliografia do rozdziału II</i>	43
Rozdział III. EWOLUCJA MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKÓW HANDLOWYCH (<i>Stanisław Miklaszewski</i>)	45
3.1. Polityka wolnego handlu a protekcjonizm i neoprotekcjonizm	45
3.2. Instytucjonalne próby tworzenia nowego ładu w handlu międzynarodowym: GATT i Światowa Organizacja Handlu (WTO)	51
3.3. Ekonomiczne i prawne aspekty wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej	55
<i>Bibliografia do rozdziału III</i>	66
Rozdział IV. PRZEMIANY W MIĘDZYNARODOWYCH STOSUNKACH WALUTOWYCH (<i>Jacek Pera</i>)	68
4.1. Istota międzynarodowych stosunków walutowych	68
4.2. Rynek walutowy i kurs walutowy – istota i rodzaje	69
4.3. Pojęcie i modyfikacja światowego systemu walutowego	81

4.3.1 System waluty złotej	87
4.3.2 System z Bretton Woods	90
4.3.3 System Wielodewizowy	95
<i>Bibliografia do rozdziału IV</i>	<i>97</i>

Rozdział V. KRYZYSY FINANSOWE WE WSPÓŁCZESNEJ

GOSPODARCE ŚWIATOWEJ (<i>Lidia Mesjasz</i>)	98
5.1. Pojęcie i rodzaje kryzysów finansowych	99
5.2. Powiązania między różnymi typami kryzysów finansowych	102
5.3. Przyczyny kryzysów walutowych	104
5.3.1 Kryzysy pierwszej generacji	104
5.3.2 Kryzysy drugiej generacji	105
5.3.3 Kryzysy trzeciej generacji	106
5.4. Kryzys zadłużeniowy lat osiemdziesiątych jako przykład kryzysu pierwszej generacji	108
5.4.1 Przyczyny kryzysu zadłużeniowego	108
5.4.2 Struktura zadłużenia i ciężar jego obsługi	112
5.4.3 Skutki kryzysu zadłużeniowego	116
5.4.4. Międzynarodowa strategia rozwiązywania kryzysu zadłużeniowego	119
5.5. Kryzys Europejskiego Systemu Walutowego (1992–1993) jako przykład kryzysu drugiej generacji	125
5.6. Kryzys azjatycki (1997–1998) jako przykład kryzysu trzeciej generacji	129
5.6.1 Przyczyny i mechanizm kryzysu	129
5.6.2 Skutki kryzysu i jego przezwyciężanie	133
5.7. Zapobieganie kryzysom walutowym oraz próby ich łagodzenia	136
5.7.1 Łagodzenie przebiegu kryzysów	136
5.7.2 Zapobieganie kryzysom walutowym	138
<i>Bibliografia do rozdziału V</i>	<i>140</i>

Rozdział VI. PROCESY INTEGRACJI GOSPODARCZEJ WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

(<i>Stanisław Miklaszewski, Małgorzata Bieda, Joanna Garlińska-Bielawska</i>)	142
6.1. Teoretyczne podstawy regionalnej integracji gospodarczej	142
6.2. Typy i efekty integracji gospodarczej	147
6.3. Powstanie Wspólnot Europejskich	148
6.4. Etapy rozwoju Unii Europejskiej	151
6.5. Strefy wolnego handlu w Europie	156
6.5.1 E F T A	156
6.5.2 C E F T A	157
6.6. Stowarzyszenie Krajów Azji Południowo – Wschodniej (ang. <i>Association of South – East Asian Nations – ASEAN</i>)	159

6.7. Północnoamerykańska Strefa Wolnego Handlu (ang. <i>North American Free Trade Agreement</i> – NAFTA)	162
6.8. Wspólny Rynek Ameryki Południowej (hiszp. <i>Mercado Comun del Sur</i> – MERCOSUR)	164
<i>Bibliografia do rozdziału VI</i>	166

Rozdział VII. EUROPEJSKIE ORGANIZACJE I POROZUMIENIA

GOSPODARCZE (<i>Jacek Pera</i>)	167
7.1. Bank Rozrachunków Międzynarodowych	168
7.2. Europejski Bank Inwestycyjny	172
7.3. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	177
7.4. Europejski Obszar Gospodarczy	182
7.5. Inicjatywa Środkowoeuropejska	187
7.6 Komisja Gospodarcza ONZ dla Europy	192
<i>Bibliografia do rozdziału VII</i>	195

Rozdział VIII. PAŃSTWA EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

WOBEC WYZWAŃ ROZWOJOWYCH (<i>Edward Molendowski</i>)	196
8.1. Pojęcie krajów Europy Środkowo-Wschodniej	196
8.2. Rozpad systemu socjalistycznego i jego ekonomiczne konsekwencje	197
8.2.1. Czynniki wpływające na ukształtowanie się nowego położenia międzynarodowego krajów EŚW w latach 90	197
8.2.2. Zróżnicowane warunki startu poszczególnych krajów	199
8.2.2.1. Różna inflacja	199
8.2.2.2. Wielkość długu zagranicznego	200
8.2.2.3. Stopień zaawansowania reform gospodarczych	201
8.2.2.4. Struktura gospodarki	201
8.2.2.5. Różnorodny klimat psychologiczny	201
8.2.2.6. Elementy specyficzne dla poszczególnych krajów	202
8.2.3. Zakres i charakter niezbędnych zmian	202
8.3. Proces transformacji systemowej w krajach EŚW	203
8.3.1. Pojęcie i elementy transformacji systemowej	203
8.3.1.1. Stabilizacja gospodarki	205
8.3.1.2. Przekształcanie infrastruktury systemowej	205
8.3.2. Opcje transformacji systemowej w krajach EŚW	206
8.3.2.1. Stabilizacja gospodarki	206
8.3.2.2. Transformacja infrastruktury systemowej	212
8.4. Najważniejsze skutki ekonomiczne transformacji	215
8.4.1. Podstawowe tendencje	215
8.4.2. Dynamika rozwój w latach 1989–2003	216
8.5. Kraje Europy Środkowo-Wschodniej a Wspólnoty Europejskie	219

8.5.1. Sytuacja przed 1990 r.	219
8.5.2. Zawarcie „Układów Europejskich”	220
8.5.3. Traktatowe stosunki handlowe WE z krajami WNP	225
8.5.4. Proces akcesji krajów EŚW do Unii Europejskiej	227
8.5.4.1. Negocjacje w sprawie członkostwa i ich przebieg	227
8.5.4.2. Warunki przyjęcia nowych krajów do Unii Europejskiej	230
<i>Bibliografia do rozdziału VIII</i>	237
BIBLIOGRAFIA	241
WYKAZ TABEL	251
WYKAZ RYSUNKÓW	252